

Молодий МЕДИК

№10, грудень 2019 р.

*З Новим Роком
та
Різдвом!*

20 20

Нехай цей ювілейний рік буде для всіх нас таким же гарним та успішним, як і цифра, яка його символізує!

Хай у вас не буде гострих кутів у спілкуванні із оточуючими, а попри всі негаразди та зовнішні пертурбації ваш світ залишається затишним та комфортним, у ньому з'являється більше радості, щирості та добробуту!

«Теплі долоньки» студентів огорнули турботою хворих дітей та сиріт

Протягом грудня 2019 року учасники студентського самоврядування ВНМУ відвідали низку дитячих закладів Вінницької області у межах благодійної акції «Теплі долоньки», організованої комітетом волонтерства та доброчинності ради студентського самоврядування ВНМУ. Студенти привітали із прийдешніми святами дітей, які перебувають у лікарні та сиротинцях.

Перший такий захід відбувся 13 грудня, коли викладач кафедри очних хвороб Катерина Гржимальська організувала поїздку іноземних студентів 4-6 курсів ВНМУ ім. М. І. Пирогова до Прибузької школи-інтернату. Про це на своїй сторінці у Фейсбучі повідомила Рада студентського самоврядування ВНМУ, відмітивши що такі поїздки стали традицією святкування.

Адже таким чином студенти не забувають, що справжнє покликання лікаря – допомога тим, хто цього потребує. Майбутні медики спілкувались, гралась, співали та просто обмінювались позитивними емоціями з дітьми. А в кінці, студентських

відвідень кожен з дітей отримав свій маленький подарунок.

У переддень 19 грудня, Дня Святого Миколая, у рамках тієї ж акції студенти-волонтери здійснили поїздку до Прибузької спеціалізованої школи-інтернату, а 21 грудня комітет волонтерства та доброчинності Ради студентського самоврядування здійснив поїздку до Вінницької міської клінічної лікарні «Центр матері та ди-

тини». Волонтери залюбки поспілкувались з маленькими пацієнтами та їх батьками, подарували їм невелике свято, вкотре запалили вогонь добра та надії в серцях дітей.

Рада студентського самоврядування висловлює подяку людям, які долучилися до організації поїздки, а також всім учасникам акції «Теплі долоньки».

«ММ», за матеріалами Фейсбуку

До складу Президії Студентської ради Вінниччини увійшли дві студентки ВНМУ

Ірина Лозова та Ольга Плотнікова, студентки ВНМУ та членкині студентського самоуправління університету, представлятимуть наш ЗВО у Президії Студентської ради Вінниччини III скликання.

Обрання нового складу Президії відбулось 7 грудня. Разом із основним керівним органом Студентської ради області були обрані профільні комітети та їх очільники.

Ірина Лозова, заступниця голови студентського самоврядування ВНМУ, стала заступницею голови й Студентської ради Вінниччини, а Ольга Плотнікова очолила комітет з культурно-масової роботи.

Вже новообрана Президія та делегати Студентської ради Вінниччини

мали змогу поспілкуватись з головою Вінницької обласної державної адміністрації Владиславом Скальським та директором Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької ОДА Наталею Заболотною.

І вже наприкінці грудня у мережі відкрилось ініційоване Студентською радою обласне опитування стосовно думок студентів про проблеми, з якими вони стикаються при навчанні у своїх університетах. Система цього опитування Canvass-XXI, яку можна знайти на сторінці Студентської ради Вінниччини у Фейсбук, була розроблена за підтримки Департаменту соціальної та молодіжної політики Вінницької облдержадміністрації

За матеріалами мережі «Фейсбук»

У ВНМУ вчетверте пройшов Тиждень патології

Для закріплення міжнародної співпраці, розвитку науки, удосконаленої професійної підготовки фахівців кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права Вінницького національного медичного університету імені М.І. Пирогова вже четвертий рік поспіль проводить «Тиждень патології», який цьогоріч пройшов з 3 по 7 грудня в рамках щорічного Національного тижня патології (National Pathology Week), організованого спільно з Королівською колегією патологів Великобританії.

Другого грудня 2019 року відбулось розширене засідання студентського наукового гуртка, де студенти-науковці мали змогу поділитись результатами своїх досліджень у галузях патоморфології пухлинного росту та вивчення властивостей стовбурових клітин, а слухачі – ознайомитись із досягненнями своїх колег.

Також в рамках тижня патології 3 грудня відбулось інтелектуально-

розважальне шоу «Брейн-ринг» з патоморфології. Дві команди студентів протягом кількох тижнів плідно працювали, аби продемонструвати високий рівень своїх знань в інтелектуальній частині заходу та свої творчі можливості в розважальній.

День 4 грудня був не менш насиченим, адже на базі кафедри відбулися секційні засідання, присвячені найактуальнішим питанням патоморфології. Завдяки плідній співпраці та досконалій підготовці студентів та викладачів слухачі секційних засідань мали змогу отримати вичерпну інформацію про роль стовбурових клітин в патології, сучасний стан проблеми нейроендокринних пухлин, про можливості застосування імуноморфології та генетичного фенотипування для верифікації пухлин та інших патологічних процесів.

Секційне засідання, присвячене клініко-морфологічним особливостям перебігу захворювань шлунково-кишкового тракту та сечостатевої системи, було проведено

англійською мовою для залучення до наукової діяльності іноземних студентів.

П'ятого грудня для всіх охочих в навчально-науковій клініко-діагностичній патоморфологічній лабораторії було проведено День відкритих дверей. Студенти, аспіранти, викладачі університету мали змогу ознайомитись із матеріально-технічним забезпеченням лабораторії та, відповідно, можливостями застосування своїх теоретичних знань та практичних навичок для наукових досліджень на базі науково-дослідного центру.

Останній день тижня патології був присвячений питанням безперервного професійного розвитку лікарів в системі охорони здоров'я України. За круглим столом було обговорено ключові положення наказу МОЗ України від 22.02.2019 року.

За інформацією кафедри патологічної анатомії, судової медицини та права ВНМУ

Фото Валерія Сизова

Патанатомічний «Брейн-ринг» змінив формат

Інтелектуальний конкурс поєднали з розважальними номерами

Традиційний «Брейн-ринг», який кафедра патологічної анатомії Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова влаштувала третього грудня, пройшов у новому форматі. Якщо у попередні роки конкурс був суто інтелектуальним, то в цьому організатори вирішили поєднати серйозні питання з розважальними виступами. І експеримент виявився вдалим.

За звання найрозумнішої та найдотепнішої змагалися дві збірні команди, до складу яких увійшли студенти третіх-п'ятих курсів медичного та стоматологічного факультетів. У кожній – по вісім людей. Одна з команд обрала своєю назвою «Сім ускладнень Оушена», інша – «Тигрове серце».

Починався брейн-ринг із візитівки. Під час цього конкурсу команди мали представити себе та пояснити свої назви.

Наступним, головним, етапом був інтелектуальний блок, який сформували з 18 теоретичних запитань.

– Ми намагалися відібрати питання, які були б не загальновідомими та відповідали рівню підготовки студента на «задовільно» чи навіть «добре». Учасників «Брейн-рингу» одразу налаштували на те, що запитання будуть складними, і одним із критеріїв відбору в команди була успішність не менше 4,5. І ми були дуже здивовані, оскільки не було жодного запитання, на яке б не було відповіді, і всі відповіді були блискавичними, – розповідає співорганізаторка конкурсу, староста гуртка з патоморфології Ярослава Габорець.

Другий етап – практичний. Командам запропонували по п'ять мікропрепаратів, які вони повинні були назвати, обгрунтувати та пояснити, чому обрала саме таку відповідь. Із ним команди також впоралися на відмінно.

Не відставала від інтелектуальної частини і розважальна. Окрім ві-

зитівки, команди мали представити підготовлене домашнє завдання: сценку на тему однієї з патологій. Незалежно одна від одної обидві команди обрала фагоцитоз, але в різних варіаціях: одні зобразили функцію мікобактерії, інші – пухлинної клітини.

Також «удома» команди мали зняти відео на тему пісні. Співали про професію патологоанатома: погляд студента на предмет та те, як люди бачать патологоанатома – порівняння очікування та реальності.

За підсумками усіх конкурсів із відривом у вісім балів перемогли «Сім ускладнень Оушена»: 308 проти 316. А поки журі підраховували бали,

команди відповідали на запитання глядачів. Їх усі бажаючі могли запропонувати протягом тижня, що передував конкурсу, в онлайн режимі. І чотири найцікавіших були поставлені брейн-ринговцям. Найінтригуюче звучало так: «Чи відомі вам випадки спонтанної регресії пухлини?».

Відповідаючи на запитання, «Сім ускладнень Оушена» та «Тигрове серце» виступали вже не як суперники, а як єдина команда.

Наступного року формат гри буде такий самий, але ми плануємо залучити завдання з права та судової медицини, – зазначила Ярослава Габорець.

Катерина Баркалова

Студента ВНМУ нагородили Лицарським Хрестом Добровольця

Відзнаку, яку в Україні вручають добровольцям, що пішли на фронт у 2014-15 роках, отримав студент п'ятого курсу Вінницького національного медичного університету Віталій Верлан.

Він був одним із перших представників ВНМУ, хто поїхав у зону АТО у якості медика. Було це навесні 2015 року, коли Віталій на-

вчався на четвертому курсі.

Шостого грудня у театрі ім. Садовського пройшла церемонія «Лицарський хрест бойового братерства», під час якої почесну нагороду отримали 25 добровольців, із них десятеро – посмертно.

Віталій свою відзнаку отримав удома, де він одужував після операції.

«ММ»

Творчість, з якої починається дружба

Свій перший творчий вечір провели першокурсники 14-ої групи

Незвичну зустріч із куратором групи, доценткою кафедри біологічної хімії, Оксаною Яківною Сливкою і зрештою, і з самими собою, провели студенти 14 групи 1 курсу медичного факультету №1.

20 грудня на кафедрі біохімії студенти показали свої таланти – співали пісні під гітару, розповідали вірші та показували фокуси.

Так, Вадим Просвітлюк, Юлія Запарнюк та Володимир Маркитанюк виконали декілька пісень сучасної української естради, зокрема, з репертуару Кузьми Скрябіна.

Ольга Дремблюга прочитала вірша Ліни Костенко «Безсмертний дотик до душі».

А справжньою родзинкою творчого вечора стали фокуси, що їх показував Дмитро Мороз. Треба було бачити, як у студентів під час цього нетривалого творчого дійства горіли очі...

– Мені здається, що нам не

вистачає отаких моментів відкритого та неформального спілкування зі студентами, під час яких вони могли б проявити себе. – Говорить Оксана Яківна. – Адже на занятті ці люди ведуть себе та сприймаються викладачем по-іншому. Сподіваюсь, таких творчих моментів у житті цієї групи стане більше.

Підводячи підсумки, ведуча вечора Ольга Беда висловила сподівання, що студенти проведуть подібні вечори й надалі.

– Дуже дякую, що Ви сьогодні нас зібрали. Ми задоволені, що Ви стали нашим куратором, – ці слова Ольга адресувала Оксані Яківні Сливці.

Сподіваємось, що цей вечір стане початком справжньої студентської дружби та незабутніх спогадів 14 групи нинішніх першокурсників.

«ММ»

«Бла Бла Катори» та «Ветерани Фармакологічних військ» стали переможцями «Фармшоу»

12 грудня у ВНМУ пройшла традиційна фармакологічна вікторина Фармшоу, історія якого вже розпочала своє п'яте десятиліття.

Втім, як час не стоїть на місці, так і змінюється формат проведення шоу. Адже цього року учасники дійства не лише виклали відео-візитівки своїх команд на сторінку Фармшоу у Фейсбук, як це було вже декілька років поспіль, а й організувати Гугл-голосування за команду, яка найбільше сподобалась глядачам.

Стратегія представлення команд була різною. А-потім, команда якого називалась «Pulsa.net» розповів глядачам про своє важке навчання. Проте, студенти не шкодують, що обрали цей університет, і обіцяють допомагати один одному, впізнаючи колеги навіть у натовпі.

Команда Б-потіку «Фарматриця» шукала чарівні пігулки для вирішення всіх студентських проблем та зняла у ролик і завідоую кафедри фармакології, професорку Наталю Іванівну Волощук.

Ще однією «зіркою» фармшоу став заступник декана медичного факультету №1, доцент кафедри фізіології, Олександр Довгань, якого зняла й команда В-потіку «Хайпотензики». Ці студенти вважають, що їх об'єднала любов до фармакології та до хайпу.

Найбільш емпатичною виявилась команда Г-потіку «Бла Бла Катори». Її гравці розповіли іншим, що вони діють один на одного, мов ліки, обігруючи назви відповідних медичних препаратів у іменах членів команди.

А от збірна П-потіку «Ветерани Фармакологічних військ» зізнались

під час своєї візитівки, що спочатку їм було дуже весело навчатись, а потім стало страшно, прикольно, боляче...

Окрім дотепності, студенти, традиційно, змагались у знаннях фармакології. І це веселе та цікаве змагання розтягнулось більш як на три години.

В результаті суворе журі, до якого входили професори кафедри фармакології, обрало переможця вікторини. Ним стала команда «Бла Бла катори»: далось взнаки заявлене з самого початку вміння гравців відчувати один одного.

А от глядачі назвали найкращою команду «Ветеранів Фармакологічних військ», яка збрала більше третини

голосів тих трьох тисяч студентів, які узяли участь у голосуванні.

Але всі, без виключення, гравці, отримали величезне задоволення від своєї участі в цьому проекті, адже показали себе як веселі і талановиті майбутні лікарі, які можуть бути і розумними, і дотепними. Отже, свято фармакологічної науки з елементами гумору завершилось, але, і учасники, і глядачі ще довго будуть згадувати ту приємну атмосферу, яка панувала на цій вікторині. І звичайно, візьмуть із собою гарний настрій і величезний позитивний заряд, який щороку надає студентське фармшоу.

«ММ»

«Божевільне чаювання», або Студія «Вежа» зсередини

– Що ти хочеш?
Я хочу вбити час.
Час не дуже любить, коли його вбивають.
«Аліса у Дивокраї», Льюїс Керролл

Що може об'єднати майже тридцять кардинально різних, пов'язаних тільки навчанням людей? Невже є щось таке, що змушує кожного з нас збиратися разом, в четвер після лекцій та виснажливих пар? Адже що може бути кращим, ніж відпочивати вдома після важкого дня?

Скільки питань... А відповідь очевидна: спілкування з людьми, небайдужими до творчості, людьми, що прагнуть нових знань та готові поділитися часточкою власної душі один з одним.

Я не можу згадати, як всі ми потрапили до студії «Вежа» – за оголошенням чи запрошенням друга. Однак, можу написати свою історію...

Це був звичайний навчальний день, треба було готуватись до модуля з патологічної фізіології і кращого місця, ніж бібліотека, я знайти не змогла. Години проходили, як хвилини, хвилини – як секунди... Так мало часу, коли завтра вже треба все здавати.

Та раптом мою увагу привернули хлопці та дівчата, що сиділа за великим зеленим столом, чаювали та активно щось обговорювали. Я на них відволікалась все частіше. Але не через те, що вони мені заважали, а через надзвичайно цікаві теми, які ці люди обговорювали. І все закінчилось тим, що я не змогла піти, не дізнавшись, що це було за зібрання. Так я стала учасницею цього незвичайного, на початку, для мене дійства.

Рівно о 17:00 щочетверга нас привітно зустрічає Інна Вікторівна, завідувачка відділу бібліотеки, керівниця творчої студії «Вежа». Ми допомагаємо їй накрити стіл для чаювання, що надзвичайно додає сил наприкінці насиченого дня.

Наше засідання починається з оголошення того, чим ми будемо займатись цього разу.

Хотілось би описати кожен день, тому що різноманітність наших справ приголомшує: це вечори власної поезії, майстер-класи відомих на Вінниччині осіб, екскурсії таємними куточками бібліотеки, перегляд старовинних книг із неймовірною історією, презентації про відомих письменників, відвідування Вінницького обласного українського академічного музично-драматичного театру ім. М.К. Садовського, Вінницької обласної філармонії й наприкінці, що є найцікавішим, – організація різних подій та участь у них: конкурс читців-

декламаторів «Поетичні віражі» до Всесвітнього дня поезії, квартирники, святкування Хелловіна, «Українські вечорниці» та багато іншого.

Приємно знати, що поряд із тобою люди, які так само цінують те, що не створюється штучно, не копіюється, які поважають щось дійсно справжнє, нове, сповнене надіями та свіжим поглядом.

Можливо, інколи зі сторони все це здається «божевільним чаюванням», однак саме в ньому ми знаходимо те, чому не можна навчитись навіть за такої довгий термін навчання в медичному університеті. Адже час, проведений у гарній компанії, – це найперше, що колись нам згадається.

«Якби ти знала Час так, як знаю я, ти б не говорила про гайнування його...»

Учасниця творчої студії «Вежа», студентка 4-го курсу мед. факультету Оксана Чухрай

Видалення апендикса може втричі підвищити ризик хвороби Паркінсона

У людей, які пережили операцію з видалення апендикса, приблизно втричі частіше діагностують розвиток хвороби Паркінсона, яку також іноді називають тремтливим паралічем. Про це йдеться в масштабному дослідженні американських вчених, які дослідили історії хвороби десятиків мільйонів пацієнтів, повідомляє ВВС.

Як саме хвороба Паркінсона пов'язана з апендицитом, медики поки що не розуміють. Вочевидь, дегенерація нервових тканин не може бути напряму спричинена самою операцією з видалення апендикса, проте так чи інакше у цих двох хвороб є щось спільне.

«Наше дослідження демонструє очевидний зв'язок між апендиксом – точніше його видаленням – і хворобою Паркінсона. Але це лише паралель, кореляція», – каже один з авторів роботи, співробітник Університетської клініки Клівленда Мохаммед Шерифф.

Упродовж останніх років вчені з різних країн неодноразово намагались виявити взаємозв'язок між апендицитом і хворобою Паркінсона. Причина настільки прискіпливої уваги медиків до двох абсолютно різних, здавалося б, хвороб, – проста. Білок альфа-синуклеїн, який виникає у кишковому тракту під час процесів запалення, вважають однією з головних причин розвитку

тремтливого паралічу.

Логічно припустити, що видалення апендикса, де живе захисна мікрофлора кишечника, може призвести до підвищення рівня цього білка в організмі і вплинути на нервові клітини. Підтвердженням цієї теорії вчені і зайнялись.

Проте висновки наукових робіт виявлялися доволі суперечливими. У частині з них стверджувалось, що видалення апендикса відкладає розвиток хвороби Паркінсона, в інших – що операція, навпаки, підвищує ризик захворювання. Були й такі, які взагалі не знаходили жодного взаємозв'язку.

Пан Шерифф і його колеги вирішили підійти до проблеми більш масштабно і проаналізували всю електронну національну медичну базу даних, що містить дані про 62,2 мільйони пацієнтів.

Майже 500 тисяч з них пережили операцію з видалення апендикса, і майже у 4,5 тисяч таких пацієнтів (0,92%) зрештою була діагностована хвороба Паркінсона. При цьому, серед інших 61,7 мільйона тремтливий параліч розвинувся лише у 177 тисяч людей (0,29%). Відповідно, кажуть вчені, хірургічне лікування апендициту підвищує ризик розвитку хвороби Паркінсона більш ніж втричі.

Турецька медицина очима вінницького інтерна

Інтерн першого року навчання Богдана Лі пройшла стажування з хірургії в клініці приватного Стамбульського університету. Своїми враженнями вона поділилася з «Молодим медиком».

– У перший день нас ознайомили з системою охорони здоров'я Туреччини. В цій країні діє страхова медицина, яка повністю покриває витрати на лікування в державних клініках та частково – у приватних: вираховується певний відсоток відшкодування в залежності від складності та невідкладності лікування, – розповідає Богдана.

Обов'язкове медичне страхування в країні було запроваджено з 2012 року, а масштабне реформування системи охорони здоров'я розпочалося у 2003.

Торкнулося воно, зокрема, системи підготовки медичних кадрів. Якщо раніше в Туреччині існував суттєвий дефіцит кваліфікованих фахівців, а тому була поширеною практика запрошувати спеціалістів з інших країн, то на даний час тут розвиваються і медичні університети, і система підвищення кваліфікації лікарів.

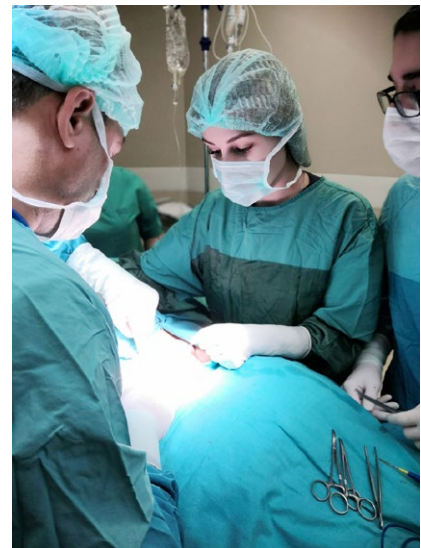
– Перші два роки студенти-медики вивчають, в основному, теоретичні дисципліни, а з третього року починаються практичні заняття. Студенти виконують багато маніпуляцій, у тому числі – діагностичних, оскільки в Туреччині лікар має вміння проводити усі діагностичні процедури, які потрібні в його спеціалізації. Якщо, наприклад, ти – хірург, то це буде і УЗД, і ендоскопія, – розповідає Богдана.

На запитання щодо обладнання, яким оснащена клініка, вона відповідає так:

– Просто «вау!». Оскільки клініка

приватна, вони мають усе і ні в чому не є обмеженими, мають резервний запас усього, що потрібно. Ми були свідками ситуації, коли під час операції перестав працювати коагулятор вартістю 600 доларів – і хірургам одразу принесли новий.

У той же час, зазначає Богдана, за рівнем компетентності турецькі лікарі нічим не відрізняються від українських колег. Відмінності полягають в основному в методиці післяопераційного ведення хворих. Пацієнтів починають дуже рано піднімати після операцій. Якщо це була лапароскопія, то – через 2-3 години, якщо відкрите оперативне втручан-

ня – через 4-6 годин. Також через чотири години після операції пацієнту дозволяється пити воду, а ентеральне харчування через зонд не проводиться.

Така швидкість пов'язана з тим, що більшість оперативних втручань, що проводиться в клініці – саме малоінвазивні. У відділенні загальної хірургії проводиться близько 700

оперативних втручань на рік, і понад 80% з них виконується лапароскопічно. Стосується це і хірургічного лікування онкопатологій, зокрема, раку шлунку.

У свою чергу, оперативні втручання при гострій хірургічній патології не перевищують 15%, і серед них найчастіше зустрічається гострий апендицит та кишкова непрохідність.

Довідка

Медичний факультет у приватному Стамбульському університеті *Aydnun Universitesi VM Medical Park Hastanesi* відкрився у 2015 році, а через два роки було відкрито приватну багатопрофільну університетську клініку *Medical Park Florya*. В клініці на даний час проходять навчання студенти 3-4 курсів медичного факультету.

Клініка містить відділення невідкладної допомоги, понад 40 поліклінічних відділень, стаціонарне відділення на 300 ліжок, що містить ліжка різного профілю від терапевтичного до хірургічного та акушер-гінекологічного, відділення трансплантології, реанімаційне відділення, відділення інтенсивної терапії новонароджених. Також в клініці обладнано 13 операційних, лабораторія та понад 10 діагностичних відділень.

Відділення хірургічного профілю включають в себе відділення дитячої хірургії, торакальної хірургії, абдомінальної хірургії, урології, пластичної та реконструктивної хірургії, серцево-судинної хірургії, отоларингології, нейрохірургії, трансплантології, ортопедії, травматології та гінекології.

Відділення невідкладної допомоги функціонує цілодо-

бово. У ньому обладнані палати «стаціонару одного дня», в яких надається допомога пацієнтам у стабільному стані, що не потребують тривалої госпіталізації.

Стаціонарне відділення клініки розраховане на 300 ліжок різного профілю. Відділення не має поділу на секції відповідно до профілю ліжок, однак існує система маркування палат (спеціальними позначками відмічаються післяпологові палати, педіатричні палати та палати, в яких перебувають пацієнти з імунодефіцитними станами).

Відділення дитячої хірургії надає хірургічну допомогу дітям від 0 до 16 років. Проводяться оперативні втручання новонародженим з приводу вроджених вад, найчастіше – атрезії стравоходу, атрезії та завороту кишківника. Перевага надається малоінвазивним торакокопічним та лапароскопічним операціям. Дитячі хірурги спільно з хірургами-трансплантологами проводять пересадку нирок дітям, близько 3-5 операцій на рік.

Загалом у відділенні трансплантології проводиться понад 150 трансплантацій нирок та близько 50-70 трансплантацій печінки за рік. Донорами органів можуть бути родичі пацієнта або реципієнту можуть бути трансплантовані органи померлого донора.

Як домовитись психіатру та неврологу

Вирішували учасники регіональної науково-практичної конференції

17 грудня 2019 року відбулась регіональна науково-практична конференція на тему: «Контраверсії між психологічно-психіатричним і неврологічним поглядом на проблеми нейророзвитку дитини».

Організаторка конференції, докторка медичних наук, доцентка кафедри загальної гігієни та екології ВНМУ й голова експертної ради за напрямом «Дитяча психіатрія» ДООЗ ВОДА Ольга Петрівна Мостова, побудувала дискусію фахівців у стилі протиріч між психіатрією і неврологією.

– Ця конференція є щорічною і проводиться вона впродовж 4 років на базі Обласного неврологічного центру для дітей без батьківського піклування, – говорить Ольга Петрів-

на. – Її зачаткуванню передувало відкриття відділу лікування аутизму на базі названого Центру. Проте, співпраця з Центром зараз спрямована не тільки на аутизм, а і на дітей, що ростуть не в сім'ї. Це велика проблема, тому що такі діти психологічно розвиваються інакше. І ми працювали з медперсоналом для розвитку індивідуальної чутливості до дітей. В наших планах – також відкриття на базі Центру відділу розладів харчової поведінки і лікування дітей, постраждалих від насильницький дій.

Ольга Мостова представила на форумі доповідь щодо контраверсії між психологічно-психіатричним і неврологічним поглядами на проблеми нейророзвитку дитини і підхід до їх лікування з боку як невролога, так і

психіатра. Адже вони розглядають одну й ту ж патологію з різних кутів і обирають різні, часто несумісні, тактики лікування хворих.

Учасники ж конференції, лікарі-психіатри та неврологи, представили окремо свої точки зору на корекцію так званого розладу розвитку мови, когнітивних розладів та розладу здатності навчатися.

Зокрема, погляд психіатра на соматизовані розлади, головні болі та астенію представила Олена Федорівна Мруг, к. мед. н., доцентка кафедри психіатрії ВНМУ, а від імені невролога про головні болі та астенію розповів Іван Іванович Лета, асистент кафедри нервових хвороб ВНМУ.

«ММ»

Обстеження на носійство ВІЛ та вірусів гепатитів буде продовжено

Більше як півтори сотні студентів пройшли 17 грудня анонімно та безкоштовно обстеження на носійство вірусів ВІЛ, а також гепатитів В та С. Обстеження було проведене на території ВНМУ мобільною лабораторією Вінницького обласного центру боротьби і профілактики ВІЛ/СНІД.

Організатор тестування, студент 6-б групи 5 курсу Олексій Швед, говорить, що обстеження встигли пройти не всі ті, хто бажав це зробити. Адже лабораторія привезла із собою лише трохи більше 160 тест-систем.

– А обстежитись хотіли вдвічі, втричі більше людей. – говорить Олексій, – ми розмістили багато об'яв, тож і бажаючих було теж багато.

Тому, щоб задовольнити попит на обстеження, мобільна лабораторія приїде до ВНМУ знову, орієнтовно – у січні 2020 року.

Студент розповів, що 98 % тих, хто здає аналіз, хочуть знати результати щодо носійства всіх трьох вірусів. Дані тесту на наявність ВІЛ доступні вже через 15 хв, а результат щодо гепатитів студентам згодом повідомляють фахівці СНІД-центру, і тільки у разі, якщо виявлено проблему.

Наступне тестування, як і попереднє, проходитиме у внутрішньому дворі морфологічного корпусу ВНМУ, слідкуйте за об'явами щодо його точних дати та часу.

«ММ»

В Америці дозволили застосовувати новий препарат для лікування безсоння

Американські регулятори схвалили застосування лемборексанта (lemborexant) у дорослих пацієнтів, які страждають безсонням. Цей представник нового класу препаратів є антагоністом орексинових рецепторів, пише Reuters.

Передбачається, що препарат здатний регулювати сон та періоди без сну, не впливаючи на здатність пацієнта прокидатися від зовнішніх подразників. За результатами клінічних досліджень були підтверджені ефективність та безпека лемборексанта: дані свідчать, що на тлі терапії ним спостерігається статистично значуще поліпшення показників засипання і сну. Проте, застосування препарату може викликати залежність, вказують в FDA.

Науковці винайшли метод тестування ліків без тварин

Дослідники з Іллінойського університету в Урбани-Шампейн розробили складні тривимірні структури, що складаються з окремих нервових клітин, які можна буде використовувати для тестування ліків, вивчення мозку та розробки «біокомп'ютерів», повідомляє Eurek Alert.

Кожна тривимірна структура складається з сотень або тисяч нервових клітин та занурена в гідрогель чи фібрин. Її розмір становить від одного міліметра до одного сантиметра. Ці структури не мають каркасу, завдяки чому можуть утворювати різноманітну форму, в тому числі й ділянки людського мозку.

Фахівці модифікували нейрони, зробивши так, щоб вони активувалися під дією синього світла. Це дає змогу дослідити функції окремих клітин й створювати біологічні пристрої для обробки даних.

Розроблені структури зможуть застосовувати для перевірки лікарських засобів на безпеку та ефективність, що дасть змогу припинити вимушені тестування ліків на тваринах.

Крім того, дослідники сподіваються використати тривимірні структури ще й для того, аби краще зрозуміти роботу людського мозку та причини таких захворювань, як хвороба Альцгеймера.

Учені визначили точну причину пухлини за її ДНК

Британські дослідники знайшли спосіб визначити точну причину розвитку будь-якої онкологічної хвороби за ДНК ракових клітин, повідомляє ВВС.

Раніше лікарі мали лише загальне уявлення про те, які речовини є канцерогенами і можуть призвести до виникнення раку (наприклад, азбест чи вихлопні гази), але про причини захворювання кожного окремого пацієнта могли лише здогадуватись.

Скажімо, якщо в людини діагностували рак легенів, не можна було сказати напевне, виник він у результаті куріння, від проживання у сильно загазованому районі чи від регулярного вдихання шкідливих речовин на робочому місці.

Та тепер дослідникам Кембриджського університету і Королівського коледжу Лондона вдалося створити каталог унікальних мутацій ДНК, за якими можна виявити, внаслідок яких зовнішніх факторів розвинулась майже будь-яка конкретна пухлина, приміром, була вона викликана забрудненням повітря чи контактом з пестицидами.

Перелік ракових маркерів, які журналісти вже назвали «чорними скриньками» пухлини, а самі вчені порівнюють з відбитками пальців, був оприлюднений в журналі Cell.

– У майбутньому наш каталог дозволить лікарям точно визначити, яка саме речовина призвела до виникнення раку. Ця інформація може виявитися безцінною, оскільки дозволить вжити заходів, аби відгородити інших людей від впливу потенційно небезпечних канцерогенів, – пояснює одна з авторок дослідження Серена Нік-Занай.

Як відомо, ДНК являє собою довгий ланцюг, що складається з певної послідовності молекул – нуклеотидів. Їх всього чотири, і в біології їх позначають латинськими літерами А, С, G і Т.

Іноді ця послідовність порушується – і А, приміром, перетворюється на G. Такі мутації можуть бути спричинені масою факторів, зокрема і зовнішніх – наприклад, сонячним випромінюванням чи впливом хімічних речовин, що містяться у тютюновому димі чи вихлопних газах.

Клітини розмножуються шляхом поділу, і при цьому кожна відтворює точну копію своєї ДНК – разом із закладеними в ній помилками. З часом таких помилок збира-

ється доволі багато, і це може призвести до неконтрольованого росту клітин, тобто розвитку пухлини.

Раніше визначити, що саме слугує поштовхом до переродження, було дуже складно. Проте, тепер у дослідників є можливість доволі швидко повністю сканувати геном людини, а це дає можливість знайти в ракових клітинах усі мутації і виявити своєрідний «почерк пухлини», тобто повторювані ознаки, характерні для того чи іншого зовнішнього фактора.

Щоб скласти перший раковий каталог, британські біологи взяли здорові стовбурові клітини і піддали їх впливу 79 відомих канцерогенів, а потім вивчили зміни ДНК, що відбулися у кожній клітині.

Виявилось, що принаймні 41 з цих хімічних речовин, потенційно здатних викликати рак, не так вже й важко розпізнати за «почерком» мутацій в пухлині – він унікальний, як відбиток пальця.

– Фактично це дозволяє нам розглядати кожну пухлину як місце злочину – і, як слідчі можуть за речовими доказами вийти на злочинців, так і ми можемо визначити, що саме призвело до розвитку пухлини, – каже Серена Нік-Занай.

Тепер завдання дослідників – доповнити і розширити створений каталог. Зокрема, вони планують дослідити роль одночасного впливу одразу кількох факторів.

Вегани та вегетаріанці мають більший ризик інсульту

У порівнянні з м'ясоїдами, на 1000 осіб вони мають на десять випадків менше захворювань серця та на три більше інсультів. Відповідне дослідження типу харчування 48 000 людей віком від 18 років опублікував Британський медичний журнал. У ньому аналізуються дані дослідження EPIC-Oxford – великого довгострокового дослідницького проєкту, який стосується дієти та здоров'я.

Половина учасників, яких набрали в період з 1993 по 2001 рік, були м'ясоїдами, трохи більше 16 000 – вегетаріанцями чи веганами та 7 500 – рибіодами.

Їх запитали про особливості харчування в момент, коли вони приєдналися до дослідження, а потім ще раз у 2010 році. Також дослідники врахували їхню історію хвороби, куріння та фізичні навантаження.

Всього було зафіксовано 2 820 випадків ішемічної хвороби серця та 1 072 випадків інсульту, у тому числі – 300 геморагічних інсультів.

Було встановлено, що рибіоди мають на 13% менший ризик ішемічної хвороби серця, ніж м'ясоїди, а вегетаріанці та вегани – на 22% нижчий.

Але ті, хто харчується рослинною їжею, мали на 20% більший ризик інсульту. Дослідники припустили, що це може бути пов'язане з низьким рівнем вітаміну B12, але для точності потрібно провести більше досліджень.

Можливо, така ситуація не має нічого спільного з харчуванням людини, а пов'язана з іншими відмінностями в житті тих, хто не їсть м'яса.

Доктор Френкі Філліпс з Британської дієтологічної асоціації каже, що ні – тому що це було спостережене дослідження.

– Вони дивилися на те, як харчувалися ці люди, роками стежили за ними, тож це зв'язок, а не причинно-наслідкова дії, – каже вона.

У 2010 році дослідники повернулися до учасників, щоб знову запитати їх про особливості харчування.

Доктор Філліпс каже, що дієта веганів та вегетаріанців змінилася. За її словами, цілком можливо, що типова вегетаріанська дієта сьогодні дуже відрізняється від вегетаріанської або веганської дієти 20 або 30 років тому: «Асортимент продуктів харчування для вегетаріанців та веганів значно розширився. Зараз їх набагато більше».